

Content met een patent?

Steeds meer studenten beginnen een eigen onderneming. Ze hebben een briljant idee en proberen dat tot een succes uit te werken. Ze denken dat dit hèt gat in de markt is. Maar dan blijkt, dat het idee al lang is uitgewerkt en gepatenteerd is. Einde verhaal. Of toch niet?

Autopsie

Er is namelijk een internetsite genaamd Marketlaunchers waar patenten 'te koop' aangeboden liggen. Het zijn veelal uitvinders die een idee hebben uitgewerkt en het hebben laten patenteren, maar die niet de capaciteiten hebben om het product commercieel uit te buiten. En de commerciële kant is nou juist de kracht van een patent. Daarom is er dus nu een marktplaats waar uitvindingen en managers/marketeers bij elkaar komen. Zo is er bijvoorbeeld een Autopsy Apparatus, die als omschrijving heeft: 'The purpose and design of the autopsy Apparatus is to provide a method to quickly, safely, and efficiently cut and remove the skullcap and other bones when performing an autopsy'. Het wachten is op een geldschietster die er brood in ziet.

Beeldmerk

Maar wat nou als je als student echt een goed idee hebt en je wilt dat laten patenteren, wat dan? Het is een oerwoud aan regeltjes, kosten en vormen van patenten.

Allereerst zijn er verschillende soorten rechten (zie tabel). Maar de rechten die het meest van toepassing zijn op ideeën van Bedrijfskunde studenten zijn het Auteurs-, Octrooi- en het Merkenrecht.

Er zijn twee voorwaarden waaraan voldaan moet worden om al auteursrecht te hebben. Het moet origineel zijn en zintuiglijk waarneembaar (geweest) zijn; dus horen, zien of lezen. Als dit zo is, rust er al automatisch auteursrecht op.

Een merk is ook te beschermen. Dit kan een woord- of beeldmerk zijn, maar ook een kleur of een vorm kan als merk geregistreerd worden. Dit kan gedaan worden bij het Benelux-Merkenbureau.

Muis

Maar de belangrijkste en commercieel gezien de aantrekkelijkste vorm is het patent of octrooi. Als een patent eenmaal geregistreerd is heb je, in principe, 20 jaar lang het alleenrecht op de uitvinding en dus ook op een eventueel commercieel succes.

Voordat het echter zover is moeten er de nodige stappen genomen worden en aan een aantal voorwaarden voldaan zijn.

Er zijn drie eisen waaraan een uitvinding absoluut aan moet voldoen om een octrooi in Nederland te krijgen:

Het moet nieuw zijn, het mag nergens ter wereld openbaar bekend zijn, ook niet door toedoen van de uitvinder zelf. Je kunt dit controleren door te kijken op <http://nl.espacenet.com>, hier staan meer dan 30 miljoen patenten online.

Ten tweede moet het inventief zijn. En de laatste is dat het industrieel toepasbaar moet zijn. Er móet van een technisch aspect sprake zijn. Diensten, theorieën of rekenmethoden zijn helaas niet te beschermen door een octrooi.

In de VS zijn deze regels wat soepeler en kunnen diensten wel (gedeeltelijk) worden gepatenteerd. Bijvoorbeeld het klikken op een link. Doordat je met een muis moet klikken om

de handeling gedaan te krijgen, is er volgens de Amerikaanse wet al sprake van een technisch aspect. En is het door die technische handeling, hoe klein ook, patenteerbaar.

Als je uitvinding nog steeds patenteerbaar is, kom je aan bij de volgende stap. En dat is het zeer gedetailleerd op papier zetten van je uitvinding. Dit kun je het beste laten doen door een zogenaamde octrooigemachtigde (een 'octrooi-jurist'), want die weten precies wat er in de beschrijving moet komen te staan. Je moet wel over een flinke zak met geld beschikken, want zo'n beschrijving laten maken kost tussen de f 5000,- en f 10.000,-. Je kunt het ook zelf doen, met het risico dat je je uitvinding niet genoeg beschrijft, en dan betaal je alleen de registratiekosten van f 200,-. De eerste 6 jaar betaal je verder geen registratiekosten. Maar vanaf het 7^e jaar tot en met het 20^e jaar moet je ieder jaar een soort contributie betalen die progressief oploopt. Je start met f 500,- en in het laatste jaar betaal je f 2000,-. Al met al een hele aanslag op de beurs van een student.

Mini-ondernemingen

Overigens organiseert de Orde van Octrooigemachtigden ieder jaar op de VU een zogenaamde werkgroep 'mini-ondernemingen'. "In deze werkgroep kunnen HBO-studenten één jaar een (fictief) bedrijf oprichten en leiden, ook voor echt geld. De uurtarieven zijn f 1,-" Aan het woord is één van de organisatoren daarvan, de octrooigemachtigde Hans van Mertens, werkzaam bij EP&C. "Ze kunnen dan ervaring opdoen met het entrepreneurship en met eventueel een registratie van een patent."

Tenslotte wordt er een onderzoek gedaan om te kijken of de uitvinding inderdaad nog niet bestaat. En dan wordt het wachten. Heel lang wachten. Want het duurt circa 18 maanden voordat het patent helemaal geregistreerd is.

Verdienen

Als het patent eenmaal geregistreerd is, kun je het commercieel gaan benutten. Want een patent heeft (commercieel gezien) alleen maar zin als je licenties kunt verkopen. Om je hierbij op weg te helpen zijn er een soort intermediars waar je aan kunt kloppen. Één van die intermediars is het bedrijf ID-NL. Zij kijken of een patent een commercieel succes kan worden en zoeken daar, dankzij hun uitgebreide netwerk, potentiële afnemers bij.

Jurjen Dijkstra van ID-NL: "Pas na een jaar of 5 à 6 kun je gaan verdienen aan een octrooi, want eerst moeten de gereedschappen ontwikkeld worden, en de toepassingen tot in de puntjes uitgewerkt zijn. Maar als het eenmaal zo ver is, kun je je octrooi ten gelde maken."

Aan de andere kant, wil je zelf ook aan de slag gaan met je eigen vinding. Dus met een patent alleen ben je er niet. Volgens Dhr. Smit, adviseur bij Syntens, is "een octrooi gedoemd te falen, als er geen ondernemerschap bij komt kijken". Dit betekent dus, dat als je eenmaal een patent hebt geregistreerd, je niet achterover moet zitten wachten op je geld. Je moet er nog steeds voor werken.

Mocht je dus met een goede (technische) vinding zitten, dan kun je overwegen om het te laten octrooieren, maar doe het dan wel gelijk goed bij een octrooigemachtigde, want dit kan je veel ellende besparen en geld opleveren op de lange termijn.

<i>Intellectuele eigendomsrechten</i>	
1. Auteursrecht	voor werken van letterkunde, kunst en wetenschap

2. Industriële eigendomsrechten	a. Octrooirecht	voor nieuwe producten of processen
	b. Merkenrecht	voor woord- of beeldmerken
	c. Tekeningen- of Modellenrecht	voor het uiterlijk van een gebruiksvoorwerp
	d. Kwekersrecht	voor gewassen
	e. Topografieën van halfgeleiderproducten	voor 'chips'

Bron: Ministerie Economische Zaken

Fabian de Graaf

Streamers: 'Het wachten is op een geldschieter die er brood in ziet.' 'Een hele aanslag op de beurs van een student'

Woorden: 1028

Voor meer informatie:

www.kvk.nl - Kamer van Koophandel

www.marketlaunchers.com - Marketlaunchers

www.bie.minez.nl - Ministerie van Economische Zaken

www.bmb-bbm.org - Benelux Merkenbureau

www.epc.nl - Octrooigemachtigde

nl.espacenet.com - Patenten database(wereldwijd)